

zaam was. De geïnteresseerde lezer kan zelf zijn conclusies trekken over onze vlinderfauna in die periode.

Bij zijn uitstapjes buiten Zuid-Limburg hadden de Hautes Fagnes zijn voorkeur. Majoor Rijk was zijn steun in moeilijke gevallen en het contact met deze kleurrijke figuur groeide met de jaren uit tot een hechte vriendschap. Ook met B. J. Lempke had hij veel schriftelijk en soms ook persoonlijk contact; met Graaf Bentinck onderhield hij een soort ruilverkeer, zoals blijkt uit de vele vlinders uit Amerongen.

Wij beperken ons tot de nu zeldzame soorten, die J. Maessen zelf hier in de omgeving aantrof en die een vindplaats-etiket dragen:

- Colias palaino* - Hautes Fagnes, 30.VI.1935 en 3.VII.1938.
Apatura iris (grote weerschijnvlinder) - Gronsveld, 8.VII.1934 en 3-5.VII.1937.
Vanessa antiopa (rouwmantel) - Heerlen, 8.VIII.1934. (3 st.)
Vanessa polychloros (grote vos) - Maastricht en Bemelen 1934-1936. (zes stuks)
Erebia medusa - Longfay, 30.VI.1936 en 3.VII.1938.
Chrysophanus (Heodes) hippothoe - Longfay, 3.VII.1938.
Acherontia atropos (doodshoofdvlinder) - Meerssen, 1935 en Mechelen, X.1936. (vijf stuks)
Metopisilus porcellus - Maastricht?, 1936, leg. Fr. Sonnevile.
Hemaris fuciformis - Ryssen, ex larva, 1934.
Leucodonta bicoloria - Vaals, 20.V.1933 en Maastricht, 26.V.1942.
Gastropacha populifolia - Maastricht, 29.VI.1936.
Aglaia tau - Vaals, 17.V.1936; Beekhuizen, IV.1934 en Almelo, IV.1935.
Bryophila muralis - St. Pieter, 2.VIII.1941 (twee stuks)
Diloba coeruloccephala - Stein, 18.X.1929.
Leucania vilellina - Maastricht, 26.IX.1935.
Nola albula - Bemelen, 23.VII.1935.
Callimorpha quadripunctaria - St. Pieter, rond 1940, (vier stuks).
Sesia sphecoformis - Meerssen, VI.1924.
Sesia culiciformis - Bemelen, 12.V.1945 en
Sesia ichneumoniformis - Borgharen, 23.VII.1946.

Oom Jacques heeft meermalen gezegd, als het over de toekomst van zijn collecties ging: Als ze maar goed gebruikt worden. Aan de uitvoering van zo'n gezegde zitten echter vele moeilijkheden vast. Niet iedereen heeft de moed van bijv. Br. Arnoud, die zelf en tijdig voor een goed onderdak van zijn col-

lecties gezorgd heeft, al ging ook dat niet zonder moeilijkheden.

Mogen de collecties van J. Maessen en zeker de waardevolste delen daaruit toch nog voor het nageslacht bewaard blijven. Dat zou naast ons gebed en de dankbare herinnering aan zijn persoon het mooiste zijn dat we voor hem nog kunnen doen.

Oom Jacques, bedankt voor uw vriendschap.

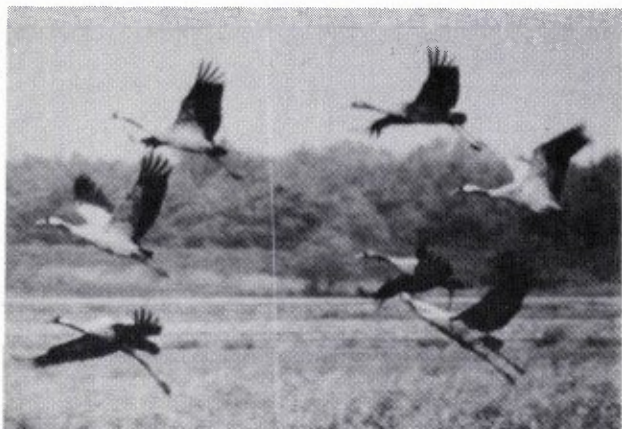
VOORJAARSTREKWAARNEMING VAN KRAANVOGELS

door HUB GILISSEN

Het was aswoensdag, een blauwe hemel, zonnig weer maar door een harde NO-wind vrij koud. Ik ruimde net tuingereedschap op en keek van afstand naar het stuk tuin dat ik net had omgespit. Toen zag ik de kraanvogels, laag overvliegend in een wanordelijke V-formatie en moeilijk te tellen. Daarom telde ik ze wel een keer of 5 tot dat ze niet meer te tellen waren, maar iedere keer een andere uitkomst.

„Waar gaan die naar toe” vroeg mijn buurman. Ik kon natuurlijk wel zeggen: het oostzeegebied, maar ik zei: „ik ga eens kijken, met de auto, ze volgen precies de E9. Ik geloof dat ze elk moment gaan landen om te overnachten”.

Het was 17.20 uur. Op de E9 had ik voorbij Sittard de moed al opgegeven ze nog te zullen zien, zo snel konden ze toch niet gevlogen zijn. Maar bij de afslag van Born haalde ik ze in: ze vlogen tussen Nieuwstadt en de E9. Snel verliet ik de autoweg en precies op het kruispunt met de weg Nieuwstadt-Susteren vlogen ze over me heen. Verschillende auto's toeterden omdat ik midden op de kruising stilstond. Het leek of ik de enige was die de vogels zag. Ik moest daarom wel doorrijden. Ze vlogen verder richting Susteren. Nog wist ik het aantal niet. Dan ook maar verder, door de tunnel van Susteren naar Hommelheide, via veldwegen naar abdij Ulbosch. Af en toe stoppen, tellen, plaats en tijd no-

Opvliegende Kraanvogels op de Hamert naar een dia van P. J. van Nieuwenhoven.

teren. Om 17.55 uur zag ik het bordje Echt, de vogels vlogen tussen Pey en Ulbosch verder. Ik reed over de veldweg langs Pepinushof evenwijdig met de kraanvogels, rechts van hen. Ze vlogen nu vrij snel, de V was langgerekt, de snelheidsmeter wees 50 km per uur aan. Tellen onder het rijden was niet eenvoudig, nu eens 55, dan weer 57.

Doordat de vleugels niet gelijktijdig op en neer bewogen verdween steeds weer een vogel uit het gezicht achter die brede flappen. Ik gaf daarom gas zodat ik voor kwam en stopte bij Klinkhei.

Aan de zuidpunt van een bosje waar de weg zich splitst. Om 18.07 uur vlogen ze vlak over mijn auto: het waren er 56. Op het veld rechts van mij, waar wat gele pluimen stonden (mais van vorig jaar?), begonnen ze cirkelend te dalen en 3 kranen streken neer. Net wilden de anderen neerstrijken toen op een weg erachter een rode auto met een flinke vaart alles weer opjoeg en de achtervolging opnieuw begon. Ze vlogen dwars over het Munningsbosch (om 18.15 uur). Ik erom heen en ik trof ze weer bij zwembad „Het Hitje” (18.20 uur). Door Posterholt heen, reed ik op een veldweg weer pal onder hen. Om ze niet nerveus te maken gaf ik hun een voorsprong en reed toen rechts van hun weg naar Vlodrop. Zij volgden links de bosrand. Bij Vlodrop nam ik echter de

verkeerde weg en bleef aan de zuidkant van de Roer hangen. De kraanvogels zag ik niet meer. Op dat moment ging de zon onder. Waar waren ze? Op een veld ten zuiden van de Roer, of naar het Meynweggebied? Ik ben nog naar de Meynweg geweest en hoorde daar straaljagers en zag een houtsnip, maar geen kraanvogels.

Thuisgekomen noteerde ik: 3.3.1976, 56 kraanvogels vliegend van Moorveld (17.20 uur) naar Posterholt (18.20 uur), gemiddelde snelheid 30 km. per uur, landingspoging bij Klinkhei. Vlieghoogte ± 50 m., zon, onbewolkt, harde NO.-wind.

Ik belde de Heer Bult. Hij had net gehoord dat de Heer W. de Veen rond 18.00 uur ongeveer 54 kraanvogels bij Pey had zien overkomen. De automobilist die er onder reed had hij niet gezien.

TER INZAGE

Van de Nederlandse Vereniging voor Herpetologie en Terrariumkunde „Lacerta” Werkgroep Limburg ontvingen wij de door deze werkgroep in 1975 verrichte herpetologische waarnemingen in Zuid-Limburg.

Dit goed verzorgde rapport, voorzien van duidelijke verspreidingskaartjes voor elke soort, is opgenomen in het documentatiecentrum van het Natuurhistorisch Museum en is via de bibliotheek voor belangstellenden beschikbaar.

PUBLICATIE N.H.G.

Onlangs verscheen van Reeks XXV 1975 (gepubl. in 1976) afl. 2 en 3:

„De wijngaardslak in Limburg” door L.J.M. Butot en

„Een brief van Paulus de Wind aan de Maastrichtse geneesheer en geoloog Jean Lambert Hoffman (1710-1782)” door Dra C.M. Verkroost.

Prijs voor leden f 10,—, niet-leden f 15,—.